

6a Jornada
Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya

Museus rellevants per a la comunitat.
Eines per a la participació ciutadana

#6JornadaOPPCC

GÈNERES I IDENTITATS

Txema Romero Martínez, director del Museu d'Art de Cerdanyola. Clara Palau i Canals, impulsora del col·lectiu LGBTI: Ca l'Enredus dins de l'entitat Actuavallès de Sabadell.

Punt culminant del vitrall modernista català

Cerdanyola del Vallès

Perspectiva social de l'art i dels museus

Els museus treballem a partir de les col·leccions

Els museus parlem de les persones

2017

ISMAEL SMITH. NUDE AND NAKED

L'abundant documentació fotogràfica que conservem ens mostra Smith com una persona d'etern somriure, d'actitud alegre, irònic i esbojarrat. Però, com el *clown* que amaga la tristor darrere d'un maquillatge clivellat, la seva vida va estar marcada per diversos fets dramàtics, pel rebuig, per la discriminació i per la manca d'autoacceptació. El somriure constant dels seus retrats i l'actitud lliure i provocadora de la seva obra semblen un refugi, com si ens transmetés que malgrat les adversitats *the show must go on*. Al llarg de la seva trajectòria, personatge i obra s'interelacionen, com en bona part dels artistes marcats per la modernitat, fins al punt de convergir en una obra d'una gran personalitat. Paradoxalment, la seva evolució vital, els conflictes i les obsessions acabarien relegant l'artista. L'obra d'Smith va patir durant anys una certa marginalitat i l'oblit d'institucions i estudiosos, condemnat per la seva llibertat, per un estil impossible d'encabir dins els arquetípics de l'art català de l'època i assenyalat pel triple estigma que va marcar la seva pròpia vida: l'homosexualitat, l'ascendència jueva i la diagnosi de la malaltia mental.

2009

SALA SMITH

Ismael Smith i Marí (Barcelona, 1886 – White Plains, Nova York, 1972) és un dels artistes catalans més peculiars de finals del modernisme, l'inici del noucentisme i la consolidació de l'art decó. Al llarg de la seva producció Smith va destacar en els camps de l'escultura, el dibuix, el gravat i la il·lustració. Va ser el primer artista plàstic inclòs per Eugeni d'Ors entre els noucentistes. Smith es va caracteritzar per uns dibuixos irònics i elegants, plens de sarcasme i, sovint, amb una forta càrrega eròtica i una gran ambigüitat. Va formar part de la colònia d'estiuejants de Cerdanyola a les primeres dècades del segle XX, molt proper a Enric Granados, Ramon Garriga, la família Togores i els germans Roviralta, propietaris de la fàbrica Uralita. Instal·lat a Nova York des de 1919, va morir oblidat en un hospital psiquiàtric.

2017

ISMAEL SMITH. NUDE AND NAKED

L'abundant documentació fotogràfica que conservem ens mostra Smith com una persona d'etern somriure, d'actitud alegre, irònic i esbojarrat. Però, com el *clown* que amaga la tristor darrere d'un maquillatge clivellat, la seva vida va estar marcada per diversos fets dramàtics, pel **rebuig, per la discriminació i per la manca d'autoacceptació**. El somriure constant dels seus retrats i l'actitud lliure i provocadora de la seva obra semblen un refugi, com si ens transmetés que malgrat les adversitats *the show must go on*. Al llarg de la seva trajectòria, personatge i obra s'interelacionen, com en bona part dels artistes marcats per la modernitat, fins al punt de convergir en una obra d'una gran personalitat. Paradoxalment, la seva evolució vital, els conflictes i les obsessions acabarien relegant l'artista. L'obra d'Smith va patir durant anys una certa **marginalitat i l'oblit** d'institucions i estudiosos, condemnat per la **seva llibertat**, per un estil **impossible d'encabir dins els arquetípics** de l'art català de l'època i assenyalat pel **triple estigma que va marcar la seva pròpia vida: l'homosexualitat, l'ascendència jueva i la diagnòsi de la malaltia mental**.

2009

SALA SMITH

Ismael Smith i Marí (Barcelona, 1886 – White Plains, Nova York, 1972) és un dels artistes catalans més peculiars de finals del modernisme, l'inici del noucentisme i la consolidació de l'art decó. Al llarg de la seva producció Smith va destacar en els camps de l'escultura, el dibuix, el gravat i la il·lustració. Va ser el primer artista plàstic inclòs per Eugeni d'Ors entre els noucentistes. Smith es va caracteritzar per uns dibuixos irònics i elegants, plens de sarcasme i, sovint, **amb una forta càrrega eròtica i una gran ambigüitat**. Va formar part de la colònia d'estiuejants de Cerdanyola a les primeres dècades del segle XX, molt proper a Enric Granados, Ramon Garriga, la família Togores i els germans Roviralta, propietaris de la fàbrica Uralita. Instal·lat a Nova York des de 1919, va morir oblidat en un hospital psiquiàtric.

2009

SALA SMITH

Ismael Smith i Marí (Barcelona, 1886 – White Plains, Nova York, 1972) és un dels artistes catalans més peculiars de finals del modernisme, l'inici del noucentisme i la consolidació de l'art decó. Al llarg de la seva producció Smith va destacar en els camps de l'escultura, el dibuix, el gravat i la il·lustració. Va ser el primer artista plàstic inclòs per Eugeni d'Ors entre els noucentistes. Smith es va caracteritzar per uns dibuixos irònics i elegants, plens de sarcasme i, sovint, **amb una forta càrrega eròtica i una gran ambigüitat**. Va formar part de la colònia d'estiuejants de Cerdanyola a les primeres dècades del segle XX, molt proper a Enric Granados, Ramon Garriga, la família Togores i els germans Roviralta, propietaris de la fàbrica Uralita. Instal·lat a Nova York des de 1919, va morir oblidat en un hospital psiquiàtric.

2017

ISMAEL SMITH. NUDE AND NAKED

L'abundant documentació fotogràfica que conservem ens mostra Smith com una persona d'etern somriure, d'actitud alegre, irònic i esbojarrat. Però, com el *clown* que amaga la tristor darrere d'un maquillatge clivellat, la seva vida va estar marcada per diversos fets dramàtics, pel **rebuig, per la discriminació i per la manca d'autoacceptació**. El somriure constant dels seus retrats i l'actitud lliure i provocadora de la seva obra semblen un refugi, com si ens transmetés que malgrat les adversitats *the show must go on*. Al llarg de la seva trajectòria, personatge i obra s'interelacionen, com en bona part dels artistes marcats per la modernitat, fins al punt de convergir en una obra d'una gran personalitat. Paradoxalment, la seva evolució vital, els conflictes i les obsessions acabarien relegant l'artista. L'obra d'Smith va patir durant anys una certa **marginalitat i l'oblit** d'institucions i estudiosos, condemnat per la **seva llibertat**, per un estil **impossible d'encabir dins els arquetípics** de l'art català de l'època i assenyalat pel **triple estigma que va marcar la seva pròpia vida: l'homosexualitat, l'ascendència jueva i la diagnòsi de la malaltia mental**.

La mà calenta

escassos i com a uns
nins ens en felicitem.

El jockey Ismael Smith, que quan no monta cavalls—de que hagi montat eugues no ho sab encare ningú—se dedica a la pintura, exposa unes negres del Camagüei, del país del mamei, de la pinya i del zapote, amb unes lletges tetines espremudes i rebregades. Aquestes negres somriuen amb delectança en mig del retrat den Papitu Junoy. L'Isern Alié presenta un pet de cames i pantorrilles del *Tabarin* i

l'Evellí Torent—que és dels que fan la guardia al davant dels quadros—hi té uns frescs que representen una saturnal i son per a una sacristia de Santa Perpetua de la Moguda.

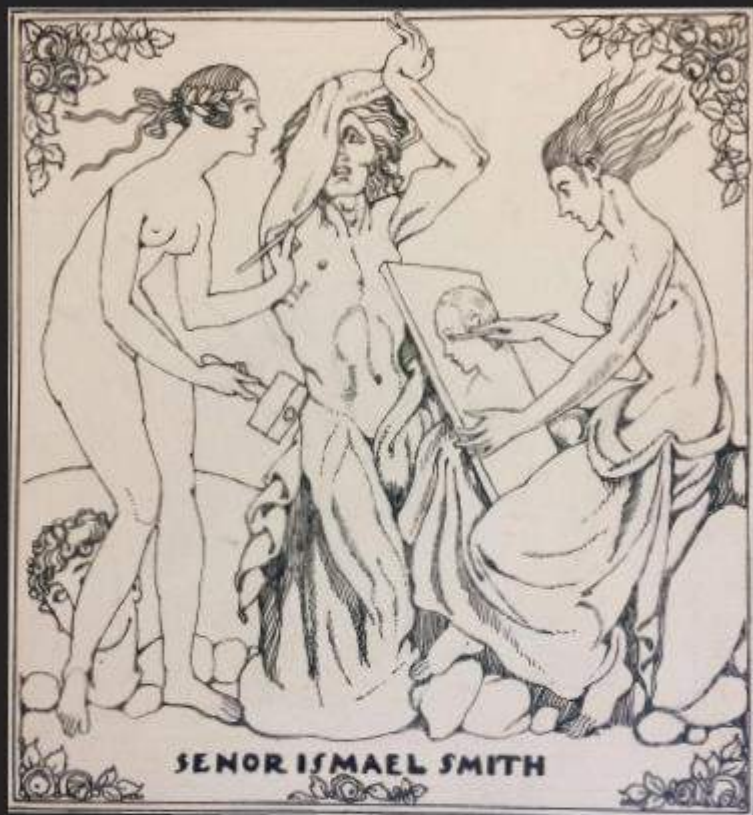
Punt de partida: programes educatius.

Parlem clar!

Compromís, accions simbòliques i de posicionament

NUDE AND NAKED

ISMAEL **TOT** SMITH
DES PULSANT

REVISITANT

SMITH

Juny - Agost
REFUGI EN TRÀNSIT
Gaietà Mestieri

Setembre - Octubre
CABEZAS DE PATO I ALTRES REBEL·LIES
Ivonne Navarro

Novembre - Desembre
LES JOIES AMAGADES D'ISMAEL SMITH
Olga Muxart

Gràfic - 41stud.com

Activitats complementàries
obertes a diversos col·lectius:
conferències, visites guiades,
presentacions...

Reflexió posterior

Congreso COUP DE TOUT

Incorporació als programes de difusió i treball transversal:

Dies internacionals de...
Exposicions i recerca
Memòria democràtica

COMIXX

El despertar d'una generació censurada
1973-1990

Del 12 de maig al 16 de juliol

SANT SEBASTIÀ I EL FAUNE

PRESENCIA COL·LECTORA NUMÀSIC

A través dels elements de la col·lecció, l'obra "Sant Sebastià i el Faune" permetrà als visitants descobrir el llegat de la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya, així com la seva importància en el món de l'art i la cultura catalana i espanyola.

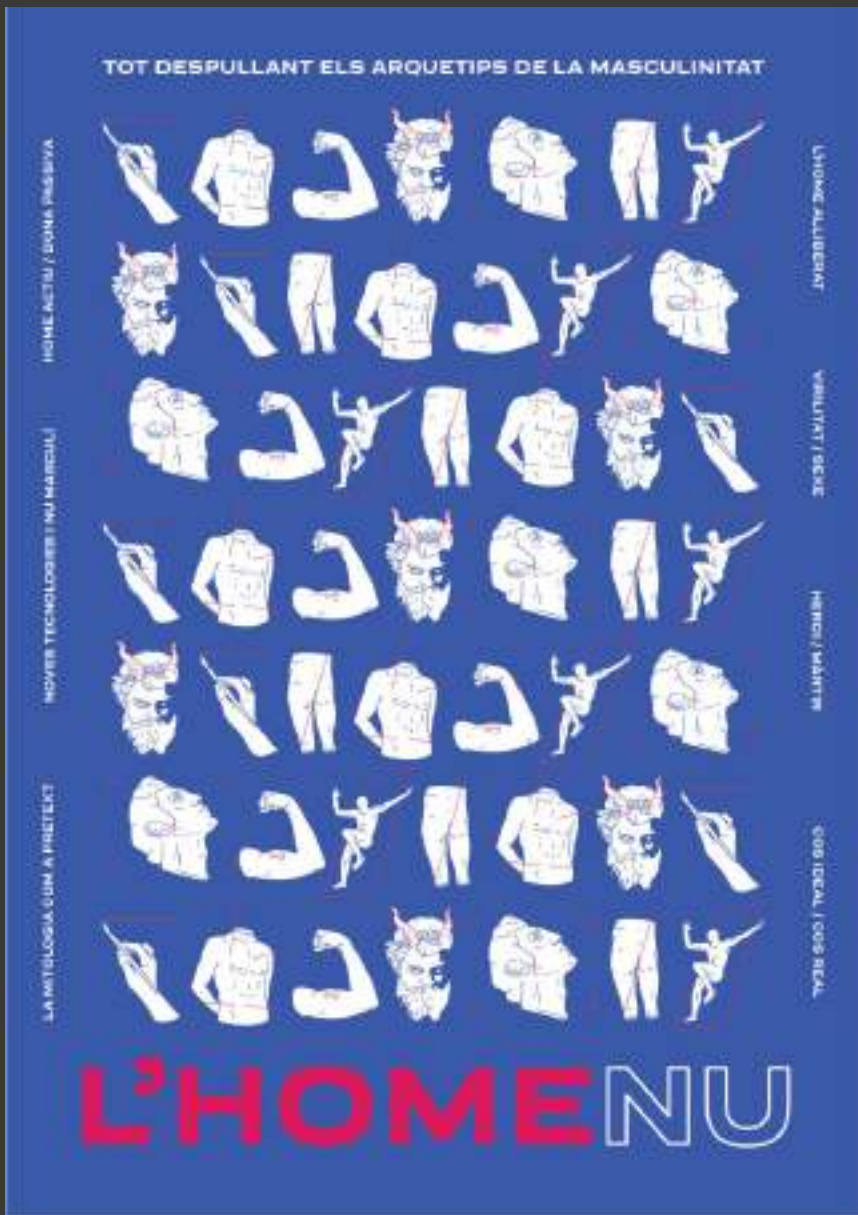
El treball amb la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya permetrà als visitants descobrir el llegat de la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya, així com la seva importància en el món de l'art i la cultura catalana i espanyola. El treball amb la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya permetrà als visitants descobrir el llegat de la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya, així com la seva importància en el món de l'art i la cultura catalana i espanyola. El treball amb la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya permetrà als visitants descobrir el llegat de la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya, així com la seva importància en el món de l'art i la cultura catalana i espanyola. El treball amb la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya permetrà als visitants descobrir el llegat de la col·lecció de la Biblioteca de Catalunya, així com la seva importància en el món de l'art i la cultura catalana i espanyola.

Mostra de petit format.

Treball amb la col·lecció.

TREBALL EN XARXA 1: Xarxa de Museus Locals Diputació de Barcelona OPC

Taller d'identitats i referents

Sexe biològic

Dona
Home
Intersexual

Identitat de gènere

Dona
Home
Bigènere
Demigènere
Agènere
Gènere Fluid
Tercer Sexe

Orientació Sexual

Heterosexual
Homosexual
Bisexual
Panasexual
Asexual

Expressió de gènere

Masculí
Femení
Androgen

TREBALL AMB ENTITATS I COL·LECTIUS

PROPOSTES D'ARTISTES I CREADORS

TREBALL EN XARXA 2: Xarxa de Museus d'Art de Catalunya
#referentsartlgbtiq 2020

TREBALL EN XARXA 2: Xarxa
de Museus d'Art de
Catalunya

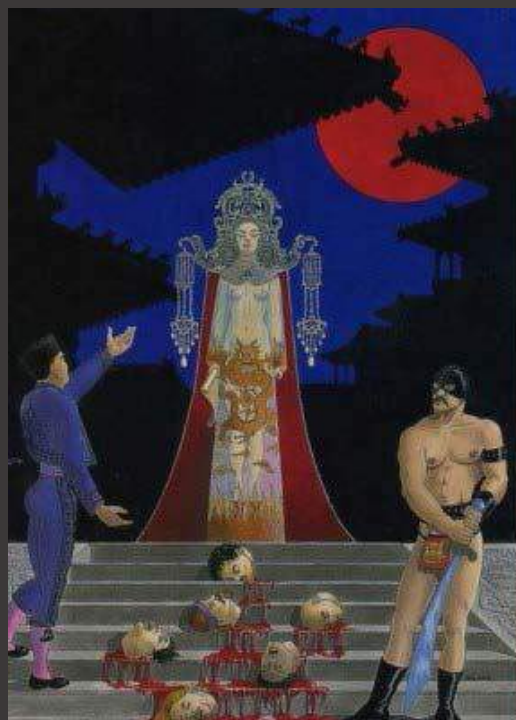
Miralls d'Art. Identitats
Infinites 2021

Q

ACCCIONS PERMANENTS

Política d'adquisions

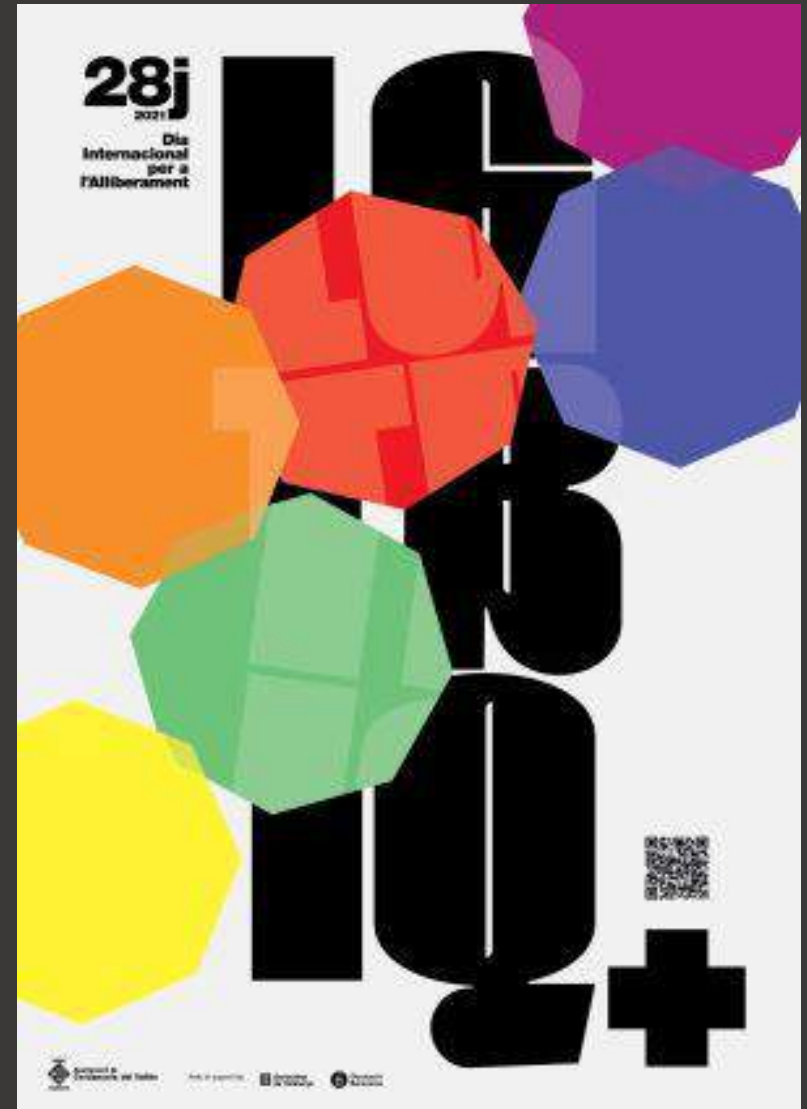

ACCCIONS PERMANENTS

Incorporació al relat de les permanents

Howard - At some point
you see me further
you to fall asleep.
- the woman

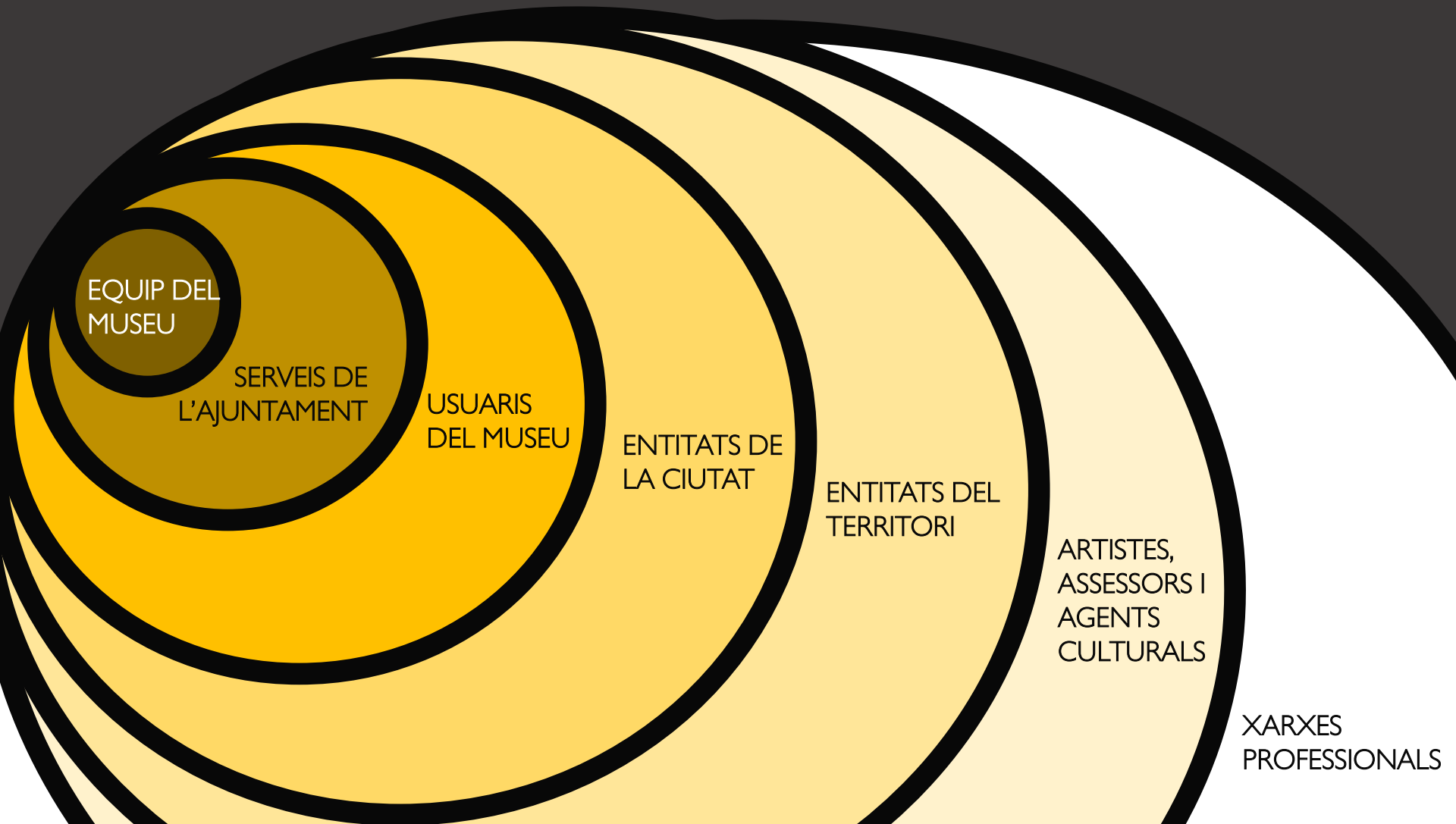
PART DE LA MISSIÓ, LA IDENTITAT I LA SINGULARITAT DEL MUSEU

ANÀLISI METODOLOGIA

- **PROTAGONISTES I ALIANCES AMB LA COMUNITAT**
- **ACTIVITATS**
- **ESTRATÈGIES**
- **ESTADIS DE TREBALL COMUNITARI**

COMUNITATs

EQUIP DEL
MUSEU

SERVEIS DE
L'AJUNTAMENT

USUARIS
DEL MUSEU

ENTITATS DE
LA CIUTAT

ENTITATS DEL
TERRITORI

ARTISTES,
ASSESSORS I
AGENTS
CULTURALS

XARXES
PROFESSIONALS

ACTIVITATS

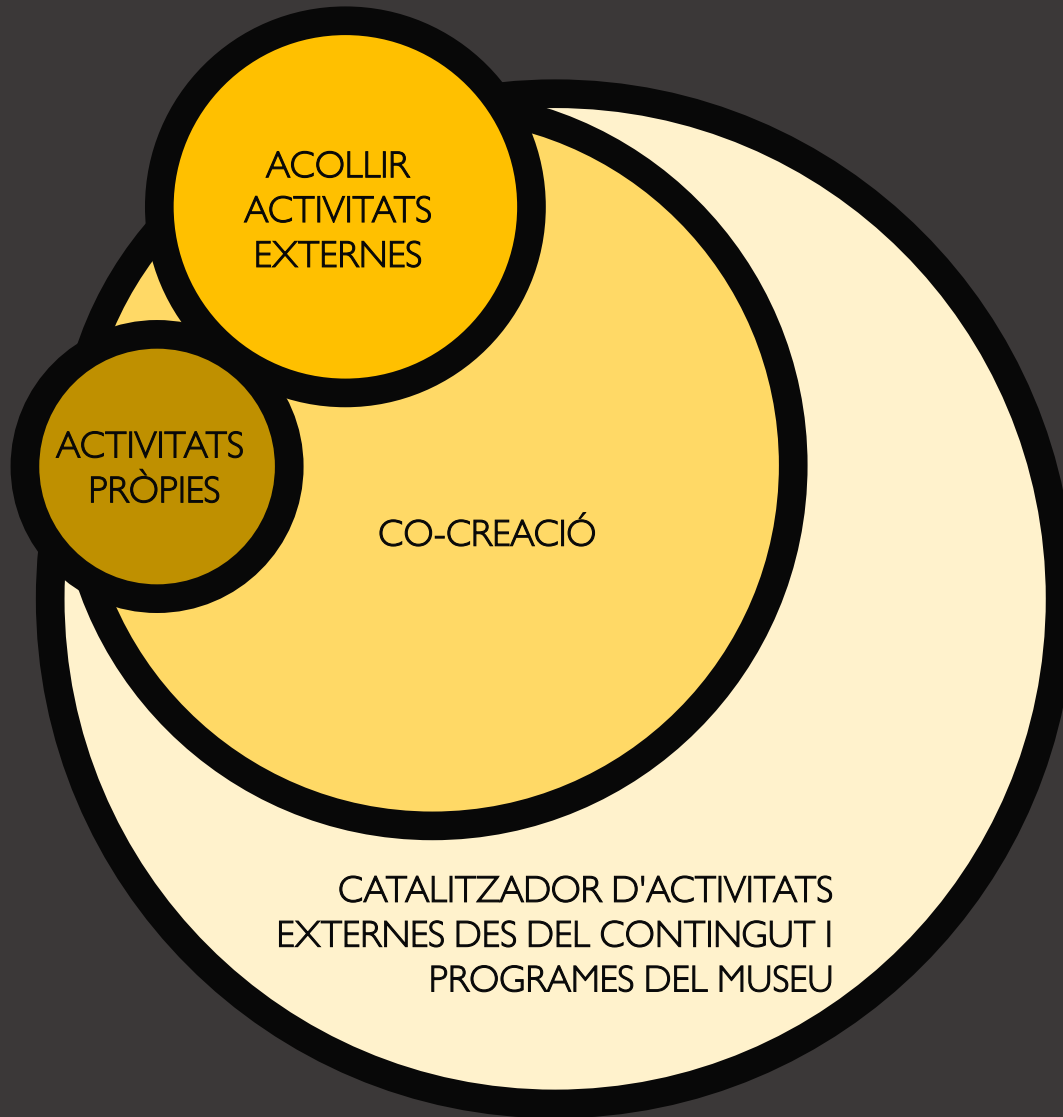
- ACCIONS SIMBÒLIQUES O DE POSICIONAMENT
- ACTIVITATS PUNTUALS
- ACTIVITATS TEMPORALS
- ACTIVITATS PERMANENTS

ESTRATÈGIES

- REUNIONS AMB L'EQUIP I COL·LABORADORS
- REULL D'INFORMACIÓ A PARTIR DE LES ACTIVITATS PRESENCIALS I ON LINE
- AVALUACIÓ DE LES ACTIVITATS
- TALLERS I DEBATS

Estadis del treball comunitari

EL MUSEU. UNA FINESTRA OBERTA A LA COMUNITAT

